

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ У НИШУ

Лидија Т. Милошевић

ЕМИСИЈА

депонијског гаса
као фактор опасности
настанка пожара

Ниш, 2022.

Аутор

др Лидија Т. Милошевић, доцент

Факултет заштите на раду у Нишу

Наслов

Емисија депонијског гаса као фактор опасности настанка пожара

Прво издање, Ниш, 2022.

Издавач

Факултет заштите на раду у Нишу

За издавача

Проф. др Срђан Глишовић

Рецензенти

др *Емина Михајловић*, ред. проф. Факултета заштите на раду у Нишу, Универзитет у Нишу

др *Љиљана Такић*, ред. проф. Технолошког факултета у Лесковцу, Универзитет у Нишу

др *Амелија Ђорђевић*, ред. проф. Факултета заштите на раду у Нишу, Универзитет у Нишу

др *Владица Стевановић*, ванр. проф. Природно-математичког факултета Универзитета у Приштини, са привременим седиштем у Косовској Митровици

др *Јелена Маленовић-Николић*, ванр. проф. Факултета заштите на раду у Нишу, Универзитет у Нишу

Дизајн корица

Родолуб Аврамовић, мастер инж. заштите на раду

Лектор

Данијела Стојановић, дипломирани филолог

Прелом и слог

др Данијела Аврамовић, дипл. инж. заштите животне средине

Штампа

„Unigraf X-cory” Ниш

Тираж

60 примерака

Одлуком Наставно-научног већа Факултета заштите на раду у Нишу, бр. 03-146/3 од 21.06.2022. године, публикација Емисија депонијског гаса као фактор опасности настанка пожара сврстана је у категорију монографија националног значаја.

ISBN 978-86-6093-109-4

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

502.3:628.4

614.84

МИЛОШЕВИЋ, Лидија, 1974-

Емисија депонијског гаса као фактор опасности настанка пожара /
Лидија Т. Милошевић. - 1. изд. - Ниш : Факултет заштите на раду,
2022 (Ниш : Unigraf X-сору). - 194 стр. : илустр. ; 24 cm

На врху насл. стр.: University of Niš, Faculty of Occupational Safety. -
Тираж 60. - Библиографија: стр. 179-189.

ISBN 978-86-6093-109-4

- а) Депоније отпадних материја
- б) Отпадни гасови
- в) Заштита од пожара

COBISS.SR-ID 69755913

5. ПРАЋЕЊЕ ИНДИКАТОРА ДЕПОНИЈСКИХ ПОЖАРА	69
5.1. Индикатори депонијских пожара.....	69
5.1.1. <i>Праћење индикатора депонијских пожара.....</i>	<i>71</i>
5.1.1.1. Праћење температуре депонијског гаса	71
5.1.1.2. Праћење концентрације депонијског гаса	73
5.2. Праћење индикатора депонијских пожара на санитарној депонији	75
5.2.1. <i>Карактеристике Регионалне депоније Пирот.....</i>	<i>76</i>
5.2.2. <i>Резултати мерења депонијског гаса на биотрновима</i>	<i>81</i>
5.2.2.1. Праћење индикатора пожара.....	85
5.2.2.2. Анализа индикатора депонијских пожара	91
5.3. Праћење индикатора депонијских пожара на несанитарној депонији	92
5.3.1. <i>Карактеристике несанитарне депоније „Бубањ” у Нушу</i>	<i>92</i>
5.3.2. <i>Резултати мерења депонијског гаса на биотрновима</i>	<i>97</i>
5.3.2.1. Праћење индикатора пожара.....	101
5.3.2.2. Анализа индикатора депонијских пожара	107
6. ПРОЦЕНА ИНДЕКСА ОПАСНОСТИ ОД НАСТАКА ПОЖАРА НА СИСТЕМИМА ЗА ДЕГАЗАЦИЈУ ДЕПОНИЈСКОГ ГАСА	111
6.1. REHRA модел	113
6.2. Прорачун индекса опасности за дегазацију депонијског гаса на несанитарној депонији „Бубањ” у Нишу	120
7. ПРОЦЕНА ЕМИСИЈЕ ДЕПОНИЈСКОГ ГАСА НА ДЕПОНИЈАМА.....	125
7.1. Математички модели за прорачун емисије метана	126
7.1.1. <i>IPCC модел</i>	<i>126</i>
7.1.2. <i>SWANA модел</i>	<i>127</i>
7.1.3. <i>TNO модел</i>	<i>129</i>
7.1.4. <i>Afvalzorg модел</i>	<i>130</i>
7.1.5. <i>GasSim модел</i>	<i>131</i>
7.1.6. <i>EPER француски модел</i>	<i>133</i>
7.1.7. <i>ADEME модел</i>	<i>133</i>
7.1.8. <i>EPER немачки модел</i>	<i>135</i>
7.1.9. <i>LandGem EPA модел</i>	<i>135</i>
7.2. Предикција емисије депонијског гаса на санитарној депонији Пирот	137
7.3. Процена емисије депонијског гаса на несанитарној депонији у Нишу	142
8. ПРЕДИКЦИЈА ЗОНА ОПАСНОСТИ ПРИ НАСТАНКУ ДЕПОНИЈСКОГ ПОЖАРА УСЛЕД ЕМИСИЈЕ МЕТАНА	147
8.1. Предикција зона опасности на санитарној депонији у Пироту	149
8.2. Предикција зона опасности на несанитарној депонији у Нишу	154
9. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ДЕПОНИЈСКИХ ПОЖАРА.....	161
9.1. Мере заштите од настанка пожара	161
9.1.1. <i>Превентивне мере за заштиту од пожара.....</i>	<i>162</i>
9.1.2. <i>Организационе мере заштите од пожара</i>	<i>164</i>
9.1.3. <i>Технолошке мере заштите од пожара.....</i>	<i>164</i>

9.1.4. Техничке мере заштите од пожара	165
9.2. Оперативне мере заштиту од пожара	165
9.2.1. Одређивање жаришта пожара	166
9.2.1.1. Мониторинг депонијског гаса	166
9.2.1.2. Време трајања мониторинга депонијског гаса	167
9.2.1.3. Анализа резултата мониторинга индикатора депонијског пожара	167
9.2.1.4. Лоцирање жаришта пожара	167
9.2.2. Гашење пожара на депонијама.....	168
9.2.2.1. Примена ископавања и прекривања отпада и изоловања запаљене секције.....	169
9.2.2.2. Примена воде за гашење пожара.....	170
9.2.2.3. Примена пене за гашење пожара.....	171
9.2.2.4. Примена угљен-диоксида за гашење пожара.....	172
9.3. Санационе мере након депонијског пожара	173
ЗАКЉУЧАК.....	175
ЛИТЕРАТУРА.....	179
ПОПИС СКРАЋЕНИЦА	191